

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
кафедра германської філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
_____ (О.Б.Жильцов)
« 01 » 09 20 20 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЛЕКСИКОЛОГІЯ (НІМЕЦЬКА МОВА)»

для студентів заочної форми

спеціальності	035 Філологія
освітнього рівня	першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми	035.04.02 Мова і література (німецька)
спеціалізації	035.04 Германські мови і літератури (переклад включно)

Київ – 2020

Розробники:

Зайченко Олена Вячеславівна, старший викладач кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Зайченко Олена Вячеславівна, старший викладач кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри германської філології _____

Протокол від «29» серпня 2019 р. № 1

Завідувач кафедри *Бунітова* (І.Р. Бунітова)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої професійної програми (керівником проектної групи) 035.04.02 Мова і література (німецька)

(назва освітньої програми)

03. 09 .2019 р.

Гарант освітньої професійної програми

(керівник проектної групи) *Шапочкіна* (О.В.Шапочкіна)

Робочу програму перевірено

04. 08 .2019 р.

Заступник директора *Залець* (*Л.Т.Залець*)

Пролонговано

на 2020/2021 н.р. *Талідаш А.В.*, «31» 08 2020 р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни «Лексикологія німецької мови»

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	німецька
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120
Курс	3
Семестр	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Аудиторні	16
Модульний контроль	-
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	104
Форма семестрового контролю	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Лексикологія німецької мови»

Надати освіту в галузі германської філології (німецька мова і література) із здатністю вільно здійснювати іншомовну комунікацію, широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів для подальшого навчання; сформувати комунікативну, лінгвістичну і соціокультурну компетентності студентів – майбутніх вчителів німецької мови з урахуванням їхніх майбутніх професійних потреб.

Мета курсу передбачає поглиблення знань студентів про лексикологічні, семантичні і функціональні особливості мовних одиниць, які сприяють вдосконаленню навичок усної та письмової комунікації.

Курс передбачає розвивати у студентів фахові та іншомовні комунікативні компетентності спеціальності, а саме:

- здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу іноземною мовою;
- здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості;
- уміння застосовувати отримані теоретичні знання у практичних ситуаціях;
- здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями, уміння ефективно планувати й розподіляти свій час;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність адаптуватися до нових ситуацій та генерувати нові ідеї;
- здатність працювати в команді та автономно;
- формування лідерських якостей;
- толерантність, увага до відмінностей та впливу різних культур і традицій інших країн;
  - та фахових компетентностей:
- фонетична мовна компетентність: володіння сформованими фонетичними навичками, нормативною вимовою, інтонаційними моделями;
- лексична мовна компетентність: володіння лексичними, мовними знаннями і навичками; знання семантики, системи форм слова, словотворчої структури і можливості сполучення, способів словотвору, лексичної полісемії, лексичної антонімії, лексико-семантичних полів, особливостей фразеології;
- граматична мовна компетентність: володіння граматичними мовними знаннями і навичками, знання граматичних категорій, форм і функцій слів, володіння відповідними граматичними структурами;
- орфографічна мовна компетентність: володіння орфографічними мовними знаннями, знання правил орфографії і їх адекватне використання;
- усна мовленнєва компетентність: знання тематичної лексики, засобів вираження структурної організації тексту та лексичних засобів вираження комунікативної інтенції; уміння вести діалог, побудований на реальній або

симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних комунікативних ситуацій з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності; володіння експресивними, емоційними, логічними засобами мови та здатність спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату;

- писемна мовленнєва компетентність: знання тематичної лексики, засобів вираження структурної організації тексту та лексичних засобів вираження комунікативної інтенції; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності; уміння створювати текст певного типу (лист читача, офіційний лист, рецензія, коментар) обсягом 150-200 слів; володіння експресивними, емоційними, логічними засобами мови та здатність спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату;
- мовленнєва компетентність аудіювання: уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти та відповідним чином реагувати; знання тематичної лексики, засобів вираження структурної організації тексту та лексичних засобів вираження комунікативної інтенції;
- мовленнєва компетентність читання: знання тематичної лексики, засобів вираження структурної організації тексту та лексичних засобів вираження комунікативної інтенції; розуміння прочитаного, аналіз і синтез отриманої інформації; уміння виокремлювати головну і другорядну інформацію; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів прочитаного тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності;
- лінгвокраїнознавча компетентність: володіння фоновими знаннями про культуру країни, мова якої вивчається, про національно-культурні особливості соціальної і мовленнєвої поведінки носіїв мови: їх звичаїв, етикету, соціальних стереотипів, історії та культури, а також способів використання цих знань в процесі спілкування; володіння студентами особливостями мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови в певних ситуаціях спілкування;
- перекладацька компетентність: володіння термінологічними, лексичними, синтаксичними та морфологічними нормами іспанської мови та уміння її застосовувати у процесі різних видів перекладу; сукупність компетенцій, необхідних фахівцю для здійснення мовного посередництва як в усній, так і в

письмовій формі; здатність визначати текстуальні риси у різних сферах комунікації; обізнаність з тим, про що йдеться в конкретному тексті, у конкретній ситуації мовлення; володіння комп'ютерними технологіями, володіння електронними словниками, вміння критично оцінювати знайдену інформацію; здатність мобілізувати компетенції, отримані зі своєї основної спеціальності і суміжних дисциплін, і успішно застосовувати їх в процесі перекладу професійно орієнтованих текстів.

Діяльність студентів у Центрах компетентностей

Участь студентів у Центрах компетентностей покликана сприяти оволодінню сучасною німецькою мовою на рівні незалежного користувача мови (B2), знаннями та вміннями використовувати основні лексичні, фразеологічні, фонетичні, словотвірні, морфологічні та синтаксичні норми сучасної німецької мови та включає такі види робіт, як перегляд німецькомовних фільмів та відео з наступним обговоренням, дискусія на основі прочитаних німецькомовних текстів та статей, захист презентацій, робота з мультимедійними комп'ютерними програмами, рольові ігри.

Завдання курсу: *методичні:* вивчення словникового фонду мови у діяхронічному та синхронічному аспектах; ознайомлення студентів з лексикою та фразеологією німецької мови як сукупністю слів, словотворчих елементів, фразеологічних моделей, які складають цілісну систему; вивчення словникового фонду мови з точки зору структури та семантики; *пізнавальні:* вивчення студентами словникового фонду мови в культурологічному аспекті; усвідомлення студентами суті мовних явищ іншої системи мови; вміння працювати з науковою літературою, вміння обробляти фактичний матеріал, тощо; *практичні:* розвиток та удосконалення навичок практичного використання словникового та фразеологічного складу мови; Вміння робити лексичний аналіз тексту (виявлення та розпізнавання словотворчих моделей німецької мови, семантичний аналіз словникового фонду мови).

3. Результати навчання за дисципліною «Лексикологія німецької мови»

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- володіти сукупністю сучасних підходів до процесу ефективної комунікативної діяльності, використовуючи лексико-семантичні та стилістичні вимоги до норми сучасної німецької мови;
- осмислювати мовний матеріал з точки зору теоретично-мовних явищ і текстових явищ;
- вживати теоретичні положення семантики і лексикології при усній і письмовій комунікації;
- відібрати мовні засоби із урахуванням структурних, семантичних і лексикологічних особливостей;
- вміти правильно будувати мовленнєве повідомлення у залежності від структури і семантики вихідного тексту;
- вміти правильно реалізувати мовні норми в різних видах мовленнєвої діяльності, в різних комунікативних ситуаціях;
- вміло використовувати семантичні і лексикологічні особливості мовних одиниць при їх функціонуванні.

На кінець проходження курсу передбачено такі результати навчання, а саме:

Знання:

- новітніх лінгвістичних та літературознавчих теорій та їх інтерпретацій;
- основних лексичних, фразеологічних, фонетичних, словотворних, морфологічних та синтаксичних норм сучасної німецької мови;
- розуміння зарубіжної художньої літератури як культурної та мовної цілісності, мистецтва слова, усвідомлення національної своєрідності літературного процесу.

Уміння:

- навчатися протягом життя, удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень;
- досягати морального удосконалення власної особистості;
- перенести мовні знання та мовленнєві вміння у перекладацьку й педагогічну практику;

Навички:

- оволодіння знанням основних розділів сучасної німецької літературної мови з дотриманням стилістичних, лексичних, орфоепічних та граматичних норм;
- вільного володіння іноземною мовою для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування;
- володіння педагогічною технікою, прийомами професійнопедагогічного самовдосконалення, культурою педагогічного спілкування.

Автономне володіння іноземною мовою (аналіз):

- здатність вибудовувати прогностичні сценарії і моделі розвитку комунікативних і соціокультурних ситуацій; знання теорії і володіння практичними навичками проектування, конструювання, моделювання освітнього процесу;

Автономне володіння іноземною мовою (синтез):

- здатність складати різні види планів для організації процесу навчання іноземною мовою;
- здатність конструювати особистий освітній продукт.

Оцінка:

- здатність до критичної рефлексії на процес оволодіння мовою;
- здатність робити самооцінку та оцінку результату / продукту діяльності і способам його досягнення.

4. Структура навчальної дисципліни «Лексикологія німецької мови»

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна			Самостійна
		Лекції	Практичні	Індивідуаль	
Змістовий модуль I. Lexikologie und ihre Ausgangskategorien. Лексикологія та її базові категорії.					
Das Wort als sprachliches Zeichen. Die Wortbedeutung. Слово як мовне позначення. Значення слова.	15	1	1		13
Paradigmatische und syntagmatische Beziehungen. Парадигматичні та синтагматичні відношення слів.	15	1	1		13
Bedeutungswandel (semantische Derivation). Семантична деривація – зміна значення слова.	15		2		13
Archaismen und Neologismen. Архаїзми та неологізми.	15		2		13
Змістовий модуль II. Fließzustand und Ausbau des Wortschatzes. Розвиток та творення словникового запасу.					
Entlehnung. Запозичення.	15		2		13
Wortbildung. Словотвір.	15		2		13
Die soziale und territoriale Stratifikation des deutschen Wortschatzes. Соціальна та територіальна стратифікація німецького словникового запасу.	15		2		13
Phraseologie. Lexikographie. Фразеологія. Лексикографія.	15		2		13
Разом	120	2	14		104

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Lexikologie und ihre Ausgangskategorien. Лексикологія та її базові категорії.

Thema 1. Das Wort als sprachliches Zeichen. Die Wortbedeutung. Слово як одиниця мови. Значення слова.

- Lexikologie als Wissenschaft. Лексикологія як наука.
- Das Wort als Grundeinheit der Sprache. Слово як одиниця мови.
- Grundsätzliches zum Wort als sprachliches Zeichen. Слово як мовне позначення.
- Wortdefinition. Проблема визначення слова.
- Funktionen des Wortes. Функції слова.
- Wesensmerkmale des Wortes. Сутнісні ознаки слів.
- Arten der Wörter. Види слів.
- Bedeutung des Wortes. Значення слова.
- Die Motiviertheit der Wortbedeutung. Мотивоване значення слів.
- Typen der Wortbedeutung. Типологія значення слів.
- Sem- oder Komponentenanalyse der Wortbedeutung. Семантичний та компонентний аналіз значення слова.
- Polysemie und Homonymie. Полісемія та омонімія.

Thema 2. Paradigmatische und syntagmatische Beziehungen im lexisch-semantic System. Парадигматичні та синтагматичні відношення у лексично-семантичній системі мови.

- Paradigmatische Beziehungen im LSS. Парадигматичні відношення у лексично-семантичній системі німецької мови.
- Bedeutungsähnlichkeit/Bedeutungsgleichheit. Схожість та однотипність значення слова.
- Bedeutungsgegensatz. Протилежні за значенням слова.
- Bedeutungsüberordnung und –unterordnung .Значеннєва ієрархія.
- Semantische Felder. Семантичні поля.
- Syntagmatische Bedeutungsbeziehungen der lexikalischen Einheiten. Синтагматичні відношення лексичних єдностей.

Thema 3. Bedeutungswandel (semantische Derivation). Семантична деривація.

- Ursachen des Bedeutungswandels. Підґрунтя зміни значення слова.
- Die Arten des Bedeutungswandels. Види зміни значення слова.

- Bedeutungserweiterung und Bedeutungsverengung. Розширення та звуження значення слова.
- Metaphorische Übertragung der Namensbezeichnung. Метафоризація власних назв.
- Metonymie. Метонімія.
- Wertsteigerung und Wertminderung der Bedeutung. Збільшення та зменшення значення слова.
- Euphemismus. Евфемізм.
- Übertragung der Wortbedeutung (Hyperbel). Гіпербола.
- Litotes. Літота.

Thema 4. Archaismen und Neologismen. Архаїзми та неологізми.

- Archaismen. Архаїзми.
- Semantische Archaismen. Семантичні архаїзми.
- Historismen. Історизми.
- Formarchaismen. Формотворчі архаїзми.
- Bedeutungsarchaismen. Значеннєві архаїзми.
- Neologismen. Неологізми.

Модуль 2. Fließzustand und Ausbau des Wortschatzes. Розвиток та творення словникового запасу.

Thema 5. Entlehnung. Запозичення.

- Art und Form der Entlehnung. Види та форми запозичень.
- Assimilation der entlehnten Wörter. Асиміляція запозичених слів.
- Linguistische Ursachen der Entlehnung. Лінгвістичне підґрунтя запозичень.
- Sozial-historische Ursachen der Entlehnung. Соціально-історичні підґрунтя запозичень.
- Klassifikation der entlehnten Wörter . Класифікація запозичень.
- Purismus. Пуризм.

Thema 6. Wortbildung. Словотвір.

- Grundbegriffe der Wortbildung .Основні категорії словотвору.
- Ableitung (Derivation). Деривація.
- Suffigierung. Суфіксація.
- Präfigierung. Префіксація.
- Präfixal-suffixale Ableitung. Префіксально-суфіксальна афіксація.
- Affixlose Ableitung (implizite Ableitung). Імпліцитна афіксація.
- Zusammensetzung (Komposita). Явище основоскладання.
- Determinative Komposita. Детерміновані складні іменники.

- Nichtdeterminative Komposita. Не детерміновані складні іменники.
- Zusammenrückungen. Ускладнені слова.
- Zusammenbildungen. Складні слова.
- Abkürzungen. Скорочення.
- WBK mit Halbaffixen und frequenten Komponenten. Словотворчі конструкції та фреквентні компоненти.
- Wortbildungskonstruktionen als Okkasionalismen. Словотворчі конструкції - okazionalizmi.

Thema 7. Die soziale und territoriale Stratifikation des deutschen Wortschatzes. Соціальна та територіальна стратифікація словникового запасу.

- Soziale Stratifikation. Поняття соціальної стратифікації.
- Fachwortschätze. Професійний словниковий запас.
- Gruppenspezifische Wortschätze. Специфічний за груповим розподілом словникові мінімуми.
- Territoriale Schichtung des deutschen Wortschatzes. Територіальний розподіл німецького словникового складу.

Thema 8. Phraseologie. Lexikographie. Фразеологія. Лексикографія.

- Klassifikation von stehenden Wortverbindungen. Класифікація усталених словосполучень.
- Phraseologismen. Фразеологізми.
- Subklasse „phraseologische Einheiten“. Підклас «фразеологічні єдності».
- Subklasse „Festgeprägte Sätze“. Підклас «Усталені речення».
- Subklasse „Phraseologische Verbindungen“ . Підклас «фразеологічні сполуки».
- Feste Wortkomplexe nicht phraseologischen Typs. Усталені словникові комплекси нефразеологічного типу.
- Phraseologisierte Verbindungen. Фразеологічні сполуки.
- Modellierete Bildungen. Модельовані утворення.
- Die festen analytischen Verbalverbindungen. Сталі аналітичні вербальні єдності.
- Typisierte grammatisch-stilistische Konstruktionen. Типізовані граматично-стилістичні конструкції.
- Lexikalische Einheiten. Лексичні єдності.
- Geflügelte Worte (Aphorismen und Zitate). Афоризми та цитати.
- Phraseologische Synonymie . Фразеологічна синонімія.
- Grundbegriffe der Lexikographie . Основні положення лексикографії.
- Typologie der Wörterbücher .Типологія словників.
- Wörterbücher. Словники.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1. Das Wort als sprachliches Zeichen. Die Wortbedeutung. Paradigmatische und syntagmatische Beziehungen im lexisch-semantic System.

1. Lexikologie als Wissenschaft.
2. Das Wort als Grundeinheit der Sprache.
3. Grundsätzliches zum Wort als sprachliches Zeichen.
4. Wortdefinition .
5. Funktionen des Wortes.
6. Wesensmerkmale des Wortes.
7. Arten der Wörter.
8. Bedeutung des Wortes.
9. Die Motiviertheit der Wortbedeutung.
10. Typen der Wortbedeutung.
11. Sem- oder Komponentenanalyse der Wortbedeutung.
12. Polysemie und Homonymie.
13. Paradigmatische Beziehungen im LSS.
14. Bedeutungsähnlichkeit/Bedeutungsgleichheit.
15. Bedeutungsgegensatz.
16. Bedeutungsüberordnung und –unterordnung .
17. Semantische Felder.
18. Syntagmatische Bedeutungsbeziehungen der lexikalischen Einheiten.

Література: основна -1 (с.4-14; 17-23); 2 (с. 17-63; 86-116) ; додаткова -1-3 .

Практичні заняття 2-3. Bedeutungswandel (semantische Derivation). Archaismen und Neologismen.

1. Ursachen des Bedeutungswandels.
2. Die Arten des Bedeutungswandels.
3. Bedeutungserweiterung und Bedeutungsverengung.
4. Metaphorische Übertragung der Namensbezeichnung.
5. Metonymie.
6. Wertsteigerung und Wertminderung der Bedeutung.
7. Euphemismus.
8. Übertragung der Wortbedeutung (Hyperbel).
9. Litotes.
10. Archaismen.
11. Semantische Archaismen.

12. Historismen.
13. Formarchaismen.
14. Bedeutungsarchaismen.
15. Neologismen.

Література: основна -1 (с.26-38); 2 (с.180-190) ; додаткова -1-3 .

Модуль 2. Flißzustand und Ausbau des Wortschatzes.

Практичні заняття 4-5. Entlehnung. Wortbildung.

1. Art und Form der Entlehnung.
2. Assimilation der entlehnten Wörter.
3. Linguistische Ursachen der Entlehnung.
4. Sozial-historische Ursachen der Entlehnung.
5. Klassifikation der entlehnten Wörter .
6. Purismus.
7. Grundbegriffe der Wortbildung .
8. Ableitung (Derivation).
9. Suffigierung.
10. Präfigierung.
11. Präfixal-suffixale Ableitung.
12. Affixlose Ableitung (implizite Ableitung).
13. Zusammensetzung (Komposita).
14. Determinative Komposita.
15. Nichtdeterminative Komposita.
16. Zusammenrückungen.
17. Zusammenbildungen.
18. Abkürzungen.
19. WBK mit Halbaffixen und frequenten Komponenten.
20. Wortbildungskonstruktionen als Okkasionalismen.

Література: основна -1 (с.40-62); 2 (с.190-215) ; додаткова - 1-3.

Практичні заняття 6-7. Die soziale und territoriale Stratifikation des deutschen Wortschatzes. Phraseologie. Lexikographie.

1. Soziale Stratifikation.
2. Fachwortschätze.
3. Gruppenspezifische Wortschätze.
4. Territoriale Schichtung des deutschen Wortschatzes.
5. Klassifikation von stehenden Wortverbindungen.
6. Phraseologismen.
7. Subklasse „phraseologische Einheiten“.
8. Subklasse „Festgeprägte Sätze“.
9. Subklasse „Phraseologische Verbindungen“ .

- 10.Feste Wortkomplexe nicht phraseologischen Typs.
- 11.Phraseologisierte Verbindungen.
- 12.Modellierte Bildungen.
- 13.Die festen analytischen Verbalverbindungen.
- 14.Typisierte grammatisch-stilistische Konstruktionen.
- 15.Lexikalische Einheiten.
- 16.Geflügelte Worte (Aphorismen und Zitate).
- 17.Phraseologische Synonymie .
- 18.Grundbegriffe der Lexikographie .
- 19.Typologie der Wörterbücher .
- 20.Wörterbücher.

Література: основна -1 (с.65-79); 2 (с.209-236) ; додаткова -1-3 .

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	6 семестр			
		Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-
Відвідування практичних занять	1	3	3	4	4
Робота на практичному занятті	10	3	30	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	10	6	60	6	60
Виконання проміжних тестів	10	6	60	6	60
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІЗ (творча робота)	30	1	30	1	30
Разом	-	-	209	-	219
Максимальна кількість балів		428			
Розрахунок коефіцієнта		7.1			

6.2. Завдання для самостійної роботи студента та критерії її оцінювання

Самостійна робота передбачає підготовку до практичних занять, а саме, вивчення теоретичного мінімуму згідно плану практичних занять, виконання до кожного практичного заняття завдання відповідної тематики (10 балів), проходження проміжних тестів в електронному курсі до кожного практичного заняття (10 балів).

Окрім поточних завдань студенти мають виконати наступні завдання:

ЗАВДАННЯ 1. Термінологічний глосарій.

Самостійно скласти *термінологічний глосарій* з курсу та вивчити його напам'ять. Кількість термінів до 300 одиниць. Вивчити укладену термінологію з курсу. Кількість балів за це завдання становить 30 балів.

Вимоги до термінологічного глосарію:

- терміни подавати у алфавітному порядку;
- розподілити терміни у відповідності із темами, що вивчаються;
- позначати артикль та множину іменників;
- зазначити переклад терміну українською мовою в дужках;
- тлумачення терміну зазначити німецькою мовою.

Критерії оцінювання:

При підготовці:

1. дотримання тематики та структури глосарія;
2. змістовність глосарія;
3. гарне оформлення глосарія;
4. мовна правильність.

При представленні:

1. використання мовних засобів та комунікативних структур на рівні B2;
2. мовна правильність;
3. зв'язність;
4. темп мовлення;
5. вміння комунікативно взаємодіяти з аудиторією.

Критерії оцінювання глосарію

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Мовна правильність оформлення. Достовірність та інформативність викладеного матеріалу. Орфоепічна та орфографічна грамотність.	10
2.	Логічне та лаконічне тлумачення термінів.	10
3.	Усна презентація глосарію у режимі «двосторонній переклад».	10
Разом		30 балів

ЗАВДАННЯ 2. Реферат

Реферат з дисципліни “Лексикологія ” виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента з навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання.

Виконання, оформлення та захист реферату здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Тематика рефератів обирається студентами самостійно, захист відбувається прилюдно з використанням смарт-дошки, обсяг презентації – 12-15 слайдів, обсяг реферату – 10-12 сторінок із титульною сторінкою, планом, основним змістом та списком використаних джерел). Письмова частина оцінюється в 15 балів, захист – 15 балів.

Орієнтовна тематика рефератів з дисципліни «Лексикологія сучасної німецької мови»

1. Lexikologie als Wissenschaft (Gegenstand, Probleme, Bestandteile). Лексикологія як наука (предмет, проблеми, основні категорії).
2. Ableitung in der deutschen Sprache. Афіксація у німецькій мові.
3. Der Wortschatz als Gegenstand der Lexikologie. Словниковий мінімум як предмет лексикології.
4. Das Wesen und die Funktionen der Euphemismen. Сутність та функції евфемізмів.
5. Das Wort als Gegenstand der Lexikologie. Слово як предмет лексикології.

6. Hauptwege der Bereicherung des deutschen Wortschatzes. Основні шляхи поповнення словникового запасу.
7. Das Wesen und die Funktionen der Archaismen. Сутність та функції архаїзмів.
8. Wortbildung. Словотворення.
9. Das Wesen und die Funktionen der Metonymie. Сутність та функції метонімії.
10. Entlehnung. Запозичення.
11. Das Wesen und die Funktionen der Metaphern. Сутність та функції метафори.
12. Bedeutungswandel. Зміна значення слова.
13. Das Wesen und die Funktionen der Neologismen. Сутність та функції неологізмів.
14. Paradigmatische Beziehungen in der Lexik. Парадигматичні відношення у лексиці.
15. Das Wesen und die Funktionen der Synonyme. Сутність та функції синонімії.
16. Syntagmatische Beziehungen in der Lexik. Синтагматичні відношення у лексиці.
17. Das Wesen und die Funktionen der Hyperbel und Litotes. Сутність та функції гіпербол та літот.
18. Die Wortbedeutung. Значення слова.
19. Berufslexik. Termini. Професійна лексика. Терміни.
20. Soziale Differenzierung der deutschen Sprache. Соціальна диференціація німецької мови.
21. Das Wesen und die Funktionen der Homonyme. Сутність та функції омонімів.
22. Territoriale Differenzierung der deutschen Sprache. Територіальна диференціація у німецькій мові.
23. Das Wesen und die Funktionen Hupo- Hyperonymie. Сутність та функції гіпо- та гиперонімії.
24. Phraseologie in der deutschen Sprache. Фразеологія у німецькій мові.
25. Abkürzung, innere Wortbildung, Übergang einer Wortart in eine andere. Скорочення, внутрішній словотвір. Перехід із однієї частини мови у іншу.
26. Lexikographie: Theoretische Aspekte. Лексикографія: теоретичний аспект.
27. Erweiterung/Verengung, Verbesserung /Verschlechterung der Bedeutung. Розширення, звуження, покращення та погіршення значення слів.
28. Existenzformen der deutschen Gegenwartssprache. Екзистенціальні форми у сучасній німецькій мові.
29. Gruppensprache. Argot. Мови різних соціальних груп – арго

Критерії оцінювання реферату

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Складання плану реферата	1
2	Аналіз сутності та змісту першоджерел	2
3.	Виклад фактів в логічній послідовності	5
4.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титольний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел)	3
5.	Орфоепічна та орфографічна грамотність тексту	2
6.	Наявність додатків (схеми, таблиці, діаграми, графіки тощо)	1
7.	Наявність у тексті посилань, цитат, крилатих висловів, речень тощо.	1
Разом		15 балів

Критерії оцінювання презентації

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Дотримання плану презентації. Мовна правильність оформлення презентації. Інформативність викладеного матеріалу.	5
2.	Представлення на другому слайді 15 нових слів з перекладом. Змістовність, чіткість, мовна правильність усного представлення презентації. Використання нової лексики при усному представленні презентації.	5
3.	Наявність завдань для аудиторії, ілюстрацій, фото тощо. Орфоепічна та орфографічна грамотність. Використання в презентації аудіо файлів.	5
Разом		15 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

За планом передбачено 2 модульні контрольні роботи відповідно до тематики змістових модулів. Контрольна робота передбачає виконання тестових завдань в системі Moodle на знання теоретичного матеріалу і вправи практичного характеру.

Максимальна кількість балів за виконання модульної контрольної роботи – 25 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль з дисципліни «Лексикологія німецької мови» здійснюється у формі іспиту. Підсумковий бал є сумою поточного балу (max 60) та екзаменаційного балу (max 40).

Екзамен проводиться у формі тестування, яке складається із 30-ти тестових запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у один бал (загалом 30 балів) і практичного завдання, яке оцінюється у 10 балів.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

1. Lexikologie als Wissenschaft.
2. Grundsätzliches zum Wort als sprachliches Zeichen.
3. Wortdefinition.
4. Funktionen des Wortes.
5. Wesensmerkmale des Wortes.
6. Arten der Wörter.
7. Bedeutung des Wortes. Allgemeines.
8. Die Motiviertheit der Wortbedeutung.
9. Typen der Wortbedeutung.
10. Sem- oder Komponentenanalyse der Wortbedeutung.
11. Polysemie und Homonymie.
12. Paradigmatische Beziehungen im lexisch-semantic System.
13. Bedeutungsähnlichkeit/Bedeutungsgleichheit.
14. Bedeutungsgegensatz.
15. Bedeutungsüberordnung und –unterordnung. Semantische Felder.
16. Syntagmatische Bedeutungsbeziehungen der lexikalischen Einheiten.
17. Ursachen des Bedeutungswandels.
18. Die Arten des Bedeutungswandels.
19. Bedeutungserweiterung und Bedeutungsverengung.
20. Metaphorische Übertragung der Namensbezeichnung.

21. Metonymie.
22. Wertsteigerung und Wertminderung der Bedeutung.
23. Euphemismus.
24. Übertragung der Wortbedeutung (Hyperbel). Litotes.
25. Semantische Archaismen.
26. Historismen. Formarchaismen. Bedeutungsarchaismen.
27. Neologismen.
28. Art und Form der Entlehnung.
29. Assimilation der entlehnten Wörter.
30. Linguistische Ursachen der Entlehnung.
31. Sozial-historische Ursachen der Entlehnung.
32. Klassifikation der entlehnten Wörter.
33. Purismus.
34. Grundbegriffe der Wortbildung.
35. Ableitung (Derivation).
36. Suffigierung.
37. Präfigierung.
38. Präfixal-suffixale Ableitung.
39. Affixlose Ableitung (implizite Ableitung).
40. Zusammensetzung (Komposita). Determinative Komposita.
41. Nichtdeterminative Komposita. Zusammenrückungen. Zusammenbildungen.
42. Abkürzungen.
43. WBK mit Halbaffixen und frequenten Komponenten.
44. Wortbildungskonstruktionen als Okkasionalismen.
45. Die soziale und territoriale Stratifikation des deutschen Wortschatzes.
Allgemeines.
46. Soziale Stratifikation.
47. Fachwortschätze.
48. Gruppenspezifische Wortschätze.
49. Territoriale Schichtung des deutschen Wortschatzes.
50. Phraseologie. Allgemeines.
51. Klassifikation von stehenden Wortverbindungen.
52. Phraseologismen. Subklasse „phraseologische Einheiten“.
53. Subklasse „Festgeprägte Sätze“. Subklasse „Phraseologische Verbindungen“.
54. Feste Wortkomplexe nicht phraseologischen Typs: Phraseologisierte Verbindungen.
55. Modellierete Bildungen: Feste analytische Verbalbildungen.
56. Typisierte grammatisch-stilistische Konstruktionen.
57. Lexikalische Einheiten. Geflügelte Worte (Aphorismen und Zitate)
58. Phraseologische Synonymie.
59. Lexikologie, Allgemeines. Grundbegriffe der Lexikographie.
60. Wörterbücher. Typologie der Wörterbücher.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ “ЛЕКСИКОЛОГІЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ”

Разом – 120 год.: лекції - 2 год., практичні – 14 год.,
самостійна робота - 104 год., підсумковий контроль – екзамен

Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
Модулі	модуль I									модуль II											
Назва модуля	Lexikologie und ihre Ausgangskategorien.									Fließzustand und Ausbau des Wortschatzes.											
Теми лекцій	Л-1																				
Присутність на лекції	1 x 1 = 1																				
Теми практичних занять	Тема 1			Тема 2			Тема 3			Тема 4			Тема 5			Тема 6			Тема 7		
Присутність на практичному занятті (7 б.)	1 x 3 = 3									1 x 4 = 4											
Робота на практичних заняттях (70 б.)	10 x 3 = 30									10 x 4 = 40											
Виконання проміжних тестів	6 x 10 = 60									6 x 10 = 60											
Самостійна робота (180 б.)	6 x 10 = 60									6 x 10 = 60											
	Глосарій (30 балів)/ Реферат (30 балів)																				
Модульний контроль (50 б.)	МКР № 1(25б.)									МКР № 2 (25б.)											
Кількість балів за модуль	209									219											
Підсумковий контроль	іспит																				
Разом за семестр	428 балів																				

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Гусева А.Є., Ольшанский О.Г. Лексикологія. Сучасна німецька мова. Москва: Академія, 2005. – 416 с.
2. Лексикологія німецького мови: Учебно-методическое пособие / Сост. С.М.Хантимиров. – Уфа: Изд-во БГПУ, 2002. – 24с.
3. Огуй О.Д. Лексикологія німецької мови. Lexikologie der deutschen Sprache: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 416 с.

4. Ролік А.В. Лексикологія сучасної німецької мови. – Вид. 2-е, випр. I доп. – Ніжин: НДПУ ім. М.Гоголя, 2003. – 154 с.

Додаткова

1. Солдатова С. М., Ковбасюк Л. А., Романова Н. В., Хмельковська С. В., Богдан А. М., Хаустович М. В., Гоштанар І. В., Діденко Н. В., Ізмайлова О. А., Ординська О. О. Навчальний посібник з німецької мови для студентів спеціальності «ПМСО. Мова та література (німецька)» екстернатної форми навчання. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2008. – 188 с.
2. Солодилова І.А. Лексикологія німецького мови: Учебное пособие для студентов III курса - Оренбург: ГОУ ОГУ, 2004. – 114с.
3. Lexikologie der deutschen Sprache (Deutsch als zweites Fach)Vortragskurs: L.P.Witaliś, B.W.Maksymčuk, W.T.Sulym Nationale Iwan-FrankoUniversität Lwiw, Lehrstuhl für Deutsche Philologie, Lwiw – 2005.

ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА

1. Електронний курс КУБГ <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=20772>
2. Deutsche Welle <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055>
3. Goethe-Institut <https://www.goethe.de/de/spr/ueb.html>
4. Portale rund ums Deutsch und um Deutschland <https://www.deutsch-perfekt.com/>
5. <https://www.alumniportal-deutschland.org/deutsche-sprache/>
6. <http://www.goethe.de/ins/ca/Ip/prj/grh/jug/ueb/deindex.htm>
7. www.atesman.info/.../Deutsche%20Lexikologie
8. <http://www.mein-deutschbuch.de/lernen.php7menu>
9. www.durov.com/.../Leksikologiya_3_kurs_ekz
10. Wörterbuch <https://www.duden.de/>
11. Wörterbuch <https://www.dwds.de/>